

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

ZJAZDY I KONFERENCJE

Posiedzenie Państwowej Rady Ochrony Przyrody w Świętokrzyskim Parku Narodowym

W dniu 2. X. 1975 roku na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego odbyło się posiedzenie Państwowej Rady Ochrony Przyrody z udziałem specjalistów z zakresu ochrony lasu i entomologii leśnej, poświęcone ocenie stanu zagrożenia drzewostanów jodłowych, w związku z trwającą od szeregu lat gradacją zwójek¹.

Uczestnicy posiedzenia po wysłuchaniu referatów prof. dr Stanisława Wiąckowskiego, prof. dr Zbigniewa Sierpińskiego, doc. dr Kazimierza Gądka — prowadzących badania nad szkodnikami jodły na terenie Parku — po przeprowadzeniu wizji lokalnej oraz wszechstronnej dyskusji wyrazili następującą opinię:

— z obecnego rozeznania stanu zagrożenia drzewostanów jodłowych przez zwójki w Świętokrzyskim Parku Narodowym wynika, że jest ono poważne i wymaga skoncentrowania wszelkich środków i wysiłków w celu opanowania gradacji szkodnika,

— należy założyć w wybranych rejonach Parku stacje, badające zanieczyszczenie powietrza, ponadto zbadać odczyn i chemizm wód opadowych oraz ogólne stosunki wodne, między innymi poziom wód gruntowych,

— nie przewiduje się w najbliższych latach stosowania chemicznych środków walki ze szkodnikami z uwagi na fakt, że nie wyczerpano wszystkich możliwości walki biologicznej,

— powinno się rozpocząć jak najszybciej długofalowe, kompleksowe badania nad stosowaniem środków biologicznych. W tym celu należałoby

---

¹ Sprawozdanie z poprzedniej konferencji na temat ochrony lasów Świętokrzyskiego Parku Narodowego zamieszczono w zeszycie 4 z 1975 roku *Chrońmy przyrodę ojczystą*.

Ryc. 1

Ryc. 2

Ryc. 1. Trwający przez szereg lat żer gąsiennic zwójek jodłowych doprowadza do usychania drzew. — Firs dying in result of a prolonged infestation by *Tortricidae* the caterpillars of which feed on the shoots of these trees. Fot. R. Kapuściński

Ryc. 2. Gąsiennice zwójek jodłowych żerują wyłącznie na pędach tegorocznych (najmłodszych). Na fotografii widoczne pędy jodły pozbawione igliwia. — The caterpillars of *Tortricidae* feed exclusively on the youngest shoots. The photograph shows defoliated fir shoots. Fot. R. Kapuściński

powołać zespół złożony z pracowników Instytutu Badawczego Leśnictwa, Zakładu Ekologii WSP w Kielcach, Zakładu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademii Rolniczej w Krakowie, parków narodowych: Wielkopolskiego i Świętokrzyskiego; resort leśnictwa ustali placówkę wiodącą oraz zapewni odpowiednie środki,
— powyższy zespół opracuje w najbliższych miesiącach program badań długofalowych oraz zabiegów profilaktycznych hodowlano-ochronnych, które należałoby prowadzić od zaraz na obszarze Parku,

Ryc. 3. Gąsienica wyłogówki jedlineczki *Choristoneura muriana* (powiększenie dwukrotne). — The caterpillar of *Choristoneura muriana* (enlarged 2 x). Fot. R. Kapuściński

— wskazane jest zastosowanie w przyszłym roku (1976), na wybranych powierzchniach rezerwatów częściowych biopreparatu „DEIPEL”, administracja Parku winna ściśle i terminowo wykonywać wszystkie zabiegi i prace w zakresie ochrony lasu, przy czym nadzór sprawować będzie powołany zespół.

Ryszard K a p u ś c i ń s k i

Z PARKÓW NARODOWYCH

Jarząb brzęk *Sorbus torminalis* w Wielkopolskim Parku Narodowym

Szczegółową inwentaryzację rosnących na terenie Wielkopolskiego Parku Narodowego okazów brzęka (brekinii) *Sorbus torminalis* przeprowadził D z i ę c z k o w s k i (1963), nie podając niestety daty wykonania pomiarów. Uznając słuszność uwag autora, co do konieczności prowadzenia ciągłych obserwacji nad występowaniem i rozwojem tego gatunku w drzewostanach Parku, administracja terenowa otrzymała polecenie czuwania nad pełnym zabezpieczeniem poszczególnych stanowisk oraz natychmiastowego informowania dyrekcji Parku o jakichkolwiek zagrożeniach. W związku z tym w czerwcu i lipcu 1975 r. przeprowadzono generalny przegląd wszystkich stanowisk, korygując w niektórych przypadkach pewne nieścisłości dotyczące opisu poszczególnych egzemplarzy tego gatunku drzewa oraz dokonując pomiarów obwodu i średnicy na wysokości 1,3 m wszystkich okazów. Stwierdzono, że poszczególne drzewa rozwijają się normalnie i — zwłaszcza młode egzemplarze w podroście — wykazują stosunkowo intensywne przyrosty. Tylko jeden młody okaz na stanowisku III (tab. 1) usechł z nieustalonych przyczyn. Żery owadów na liściach są minimalne, chorób nie stwierdzono. Przyrosty na grubość obrazują dane zawarte w tabeli 1. Stwierdzono, że młode, odroślowe drzewa są intensywnie zgryzane przez zwierzynę, regenerują się jednak dobrze. W okresie ostatnich 10 lat nie zanotowano obfitego owocowania żadnego z drzew.

W docelowym składzie gatunkowym drzewostanów Wielkopolskiego Parku Narodowego przewidziane jest wprowadzanie tego gatunku do mieszanych drzewostanów liściastych na siedliskach lasu świeżego i lasu mieszanego w zbiorowiskach zaliczanych do zespołu *Galio silvatici-Carpinetum*, zajmujących aż 46,5% powierzchni leśnej Parku.

Edmund A n d r z e j e w s k i

PISMIENNICTWO

D z i ę c z k o w s k i A., 1963 *Brzęki (Sorbus torminalis Cr.) w Wielkopolskim Parku Narodowym*. Przym. Pol. Zach. 7:120—126.